

Ἀλλὰ κατὰ τὸν συγγραφέα ἡ θεωρία αὕτη εἶνε πεπλανημένη, διότι ὁ θυρεοειδὴς ἀδὴν συγκρατεῖ κατὰ μέγα μέρος τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν ρέον αἷμα καὶ ἐμποδίζει οὕτω πᾶσαν πίεσιν ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου. Πρὸς τούτοις καὶ αὐτὸς ὁ ἐν Βερολίῳ καθηγητὴς Βέργμαν λέγει ὅτι: „ἐὰν τὸ αἷμα ῥέῃ ταχύτερον διὰ τῶν φλεβῶν μας, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι εἴμεθα ἀσθενεῖς, ἀπ' ἐναντίας ἡ ταχύτερα μετουσίωσις ἐν τῇ φαῖδ οὐσία συμπίπτει μὲ τὰς τελειοτέρας λειτουργίας τοῦ πνευματικοῦ ἡμῶν ὀργανισμοῦ. Μόνον ἡ ἐλάττωσις τῆς θρέψεως, ἡ βραδεία κυκλοφορία τοῦ αἵματος προξενεῖ κεφαλαλγίαν, ἀδιαθεσίαν, ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, εὐαισθησίαν τῶν αἰσθητηρίων καὶ παροξυσμούς αὐτῶν. Ἡ νοσηρὰ ἑξαψὶς νεύρου τινὸς δὲν εἶνε σημεῖον τονικῆς, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας, σημεῖον ἐξησθενημένης θρέψεως“.

Ὁ ἐλβετὸς λοιπὸν ἱατρὸς βεβαίως ἡμᾶς, ὅτι παρετήρησεν ἐν ἑαυτῷ μόνον καλὰς συνεπείας, ἀλλ' ἐρωτᾷ ἑαυτὸν, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη νὰ ἐγκαταλείψωμεν τὸν τρόπον τοῦ κοιμᾶσθαι, καθ' ὃν πάντες εἶνε συνειθισμένοι νὰ κοιμῶνται. Ἡ ἀνάγκη αὕτη θὰ εὐρεθῇ καὶ θὰ καταστῇ εἰς ὅλους ὀφθαλμοφανῆς, ἐὰν ἐξετασθῶσι δεόντως ὅλα τὰ πλεονεκτήματα καὶ ἐλαττώματα τῆς μεθόδου ταύτης. „Ὁ ἐγκέφαλος, τὸ κεντρικὸν ὄργανον τῶν σκέψεων καὶ πράξεων ἡμῶν, εἶνε τὸ δραστηριώτερον καὶ συγχρόνως τὸ εὐγενέστερον μῦρον τοῦ ἡμετέρου σώματος καὶ ἔχει ἀνάγκην φυσικῶς καλῆς καὶ ἀφθόνου θρέψεως, ὅπως ἀνταποκριθῇ πρὸς ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νευροπαθοῦς ἐποχῆς μας. Ἐπειδὴ δὲ

τοιαύτη τις θρέψις εἶνε δυνατὴ μόνον δι' ὀξυγονόχου καὶ πολλοῦ αἵματος, ἡ ῥοὴ δ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐγκέφαλον γίνεται δυσκολώτερον κατὰ τὴν ὀρθὴν στάσιν τοῦ ἡμετέρου σώματος καὶ ἐπιτυγχάνεται μόνον διὰ τῆς μεγαλειτέρας ἐνεργείας τῆς καρδίας, διὰ τοῦτο πάσης συστάσεως ἀξία εἶνε ἡ μέθοδος ἐκείνη, καθ' ἣν ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ δύναται ν' ἀναπαυθῇ τὸ διαρκούσης τῆς ἡμέρας καταπονηθὲν καὶ ἐξαντληθὲν κεντρικὸν ὄργανον“.

Καὶ τοιαύτην ἀνάπαυσιν παρέχει ἀληθῶς καὶ ὁ νῦν ἐπικρατῶν τρόπος τοῦ κοιμᾶσθαι, ἀλλ' αὕτη δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις. Ὁ ὑγιὴς ἄνθρωπος διέρχεται τὸ ἐν τρίτον τοῦ βίου του ἐν τῇ κλίνῃ, ἐπομένως πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μένῃ ἀδιάφορος πρὸς τὰς ὑγιεινὰς ἐπιρροάς, ὅφ' ἃς διέρχεται τὸν χρόνον τοῦτον; Ἡ νέα μέθοδος ὑπόσχεται ἴσιν ἀπὸ τῶν κεφαλαλγιῶν, βελτίωσιν τῆς ἐξ ἀναιμίας προερχομένης νευρασθενείας καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν στηθικῶν νοσημάτων, τὰ ὅποια βέβαια κατὰ μέγα μέρος προκαλοῦνται ἐκ τῆς ἐλλιποῦς θρέψεως τῶν οἰκείων ὀργάνων. Ὅπωςδὴποτε ὁ συγγραφεὺς συμβουλεύει τὴν βαθμιαίαν εἰσαγωγὴν τῆς νέας μεθόδου, ἕως ὅτου πάντες συνειθίσωσιν εἰς αὐτήν καὶ ἀπολαύσωσι τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ των. Κατὰ τὴν ἔγερσιν, λέγει, πρέπει ἐπίσης νὰ καταβάλλεται προσοχή, καὶ ὁ ἐξυπνὸν δὲν πρέπει ἀμέσως νὰ ἐκπηδᾷ τῆς κλίνης, ἐπειδὴ ἡ αἰφνιδία ἀναιμία τοῦ ἐγκεφάλου δυνατόν νὰ προξενήσῃ λιποθυμίαν καὶ ἄλλα ἐπικίνδυνα συμπτώματα.

ΦΥΛΛΙΑΔΑΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΩ.

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

(συνέχεια).

„Βέβαια· ἡ πατρίς μας κατήντησεν ὀλιγάνθρωπος. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἀκόμη τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὅστις ἤνοιξε τὰς πύλας τῆς πολυχρύσου Ἀσίας, πόσοι ἄνθρωποι δὲν εἰσέβησαν ἐντεῦθεν εἰς τὴν Ἀνατολήν! Πόσους ἄλλους πάλιν δὲν ἀνῆρπασεν ὁ πόλεμος καὶ ἡ διχόνοια! Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὑπετάχθημεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους χιλιάδες Ἑλλήνων ἀπέρχονται εἰς Ῥώμην καὶ τὴν ἄλλην Ἰταλίαν, διὰ νὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ τὴν μόρφωσιν, τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν σοφίαν των. Καὶ ὅτι ἀπέμειναν ἐν τῇ πτωχῇ ταύτῃ χώρᾳ ἀπώλεσε σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τὴν φιλοτιμίᾳ καὶ τὴν φιλεργίᾳ.“

„Ἡ γεωργία εἶνε λίαν κοπιώδης διὰ τοὺς ἀνθρώπους μας“, ἐξηκολούθησεν ὁ Χαιρέας, „καὶ ὅμως εἰς πᾶσαν ἔκτασιν γῆς εἶνε πολλὸς χρυσὸς κεκρυμμένος, ἀρκεῖ νὰ θέλῃ κανεὶς νὰ τὸν ἐξορύξῃ. Πολλοὶ καλλιεργοῦσι τοὺς ἀγρούς των ἥμισυ ἐπαρκῶς, καὶ τοῦτο μόνον χάριν τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, τοῦθ' ὅπερ σπανίως ἐπιτυγχάνουσι, ἐνῶ ἀντὶ εὐτελεστάτης τιμῆς θὰ ἠδύνατο ν' ἀποκτήσωσι καὶ νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τόσας ἀπεράντους καὶ ἀδεσπότες ἐκτάσεις. Ἀλλὰ πᾶσα πρὸς ἐργασίαν ὀρεξὶς ἐχάθη. Εἰς τὰς μεγαλειτέρας πάλιν πόλεις ὁ καθεὶς ἐπιδιώκει εὐκόλα κέρδη καὶ ἀφθόνους ἀπολαύσεις, εἰς δὲ τὴν ὑπαίθρου χωρὰν οἱ ἄνθρωποι θεωροῦσιν ἀναπαυτικώτερον ἀντὶ νὰ γεωργήσωσι τὸν ἀγρόν των μὲ τὸν ἰδῶτα τοῦ προσώπου των, νὰ φυλάττωσι περιφερόμενοι καὶ φυγοπονοῦντες δύο-τρεῖς αἴγας καὶ ἄλλα τόσα πρόβατα.“

„ὦ! μακάριοι οἱ παλαιοὶ χρόνοι!“ εἶπεν ὁ Φιλοκλῆς περιλυτός, „ὅτε πᾶσαι αἱ δυνάμεις διετίθεντο πρὸς ἐργασίαν, ὅτε ἕκαστος μεθ' ὑπερηφανίας καὶ χαρὰς ἀνέπτυσεν ὅλην

τὴν δραστηριότητά του χάριν τῆς πολυτιμῆτος πατρίδος του! Παρῆλθεν ἡ ὠραία ἐκείνη ἐποχὴ δια παντός καὶ δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ πλέον διὰ παντός!“

„Ἡ κυριαρχία τῶν Ῥωμαίων“, προσέθηκεν ὁ Χαιρέας, „δὲν θὰ μᾶς τὴν ἐπαναφέρῃ βέβαια ποτέ. Οἱ νέοι οὗτοι κύριοί μας ἐκμυζῶσι καὶ τὴν τελευταίαν τῆς χώρας μας ἱκμάδα.“

„Ὡς πρὸς τοῦτο δὲν εἶμαι καθ' ὀλοκληρίαν τῆς γνώμης Σου, φίλε μου. Οἱ Ῥωμαῖοι ἀρμολοῦν καὶ οἱ ἄλλοι ὑπάλληλοι ἠδύνατο βεβαίως νὰ ᾔνε ὀλιγώτερον πλεονέκται· ἀλλ' ἡ κυριώτερα αἰτία τῆς δυστυχίας μας ἔχει τὴν πηγὴν τῆς ἐν αὐτῇ τῇ ἐλληνικῇ λαῷ. Ἀποῦ ἅπαξ διεφθάρη, καὶ ἄνευ τῆς Ῥωμαϊκῆς κατακτήσεως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν ἐλευθερίαν του. Θὰ τὴν μετεχειρίζομεθα, φίλε μου, ὡς καὶ πρὸ τῆς ὑποταγῆς εἰς πολιτικὰς ἐριδας καὶ ἐμφυλίους σπαραγμούς καὶ θὰ κατεστρεφόμεθα ἴσως παντελῶς. Οἱ ἐπελθόντες Ῥωμαῖοι τηροῦσι τοῦλάχιστον τὴν τάξιν ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ δὲν εὕρισκω τὴν ἀσκουμένην πίεσιν τόσον τραχεῖαν.“

„Ἀλλ' ἡ τάξις δὲν εἶνε καὶ τόσον σύντονος“, εἶπεν ὁ Χαιρέας. „Μόλις ὑπάρχει ἡ λεγομένη ἀσφάλεια τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας. Ἡ ληστεία λαμβάνει ὁσημέραι εὐρυτέρας διαστάσεις, καὶ ὀλόκληροι συμμορίαὶ περιτρέχουσιν ὡς στρατιωτικοὶ λόχοι τὴν χώραν.“

„Μάλιστα“, ὑπέλαβεν ὁ Φιλοκλῆς, „ἡ ἀκαταστασία ἔλαβεν ὅποιο μεγάλην ἐπίτασιν, καὶ δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ὑπάλληλοι ὡς καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν ἡμετέρων πόλεων ἠδύ-

ναντο νὰ ἐπέμβωσιν δραστηριώτερον. Ἐν τούτοις καὶ αὐτῆς τῆς ληστείας τὴν κυριωτέραν αἰτίαν πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν ἐν αὐτῇ τῷ λαῷ μας, ἐν τῇ ἐξαγριώσει τῶν ἡθῶν καὶ πρὸ πάντων ἐν τῇ βαθμυδὸν ἐπιπολαζούσῃ ἀσεβείᾳ. Ἴδε τριγύρω Σου, πανταχοῦ ἐπὶ πάντων τούτων τῶν λόφων καὶ τῶν κοιλάδων βλέπεις τοὺς ναοὺς, τοὺς ὁποίους ἱδρυσαν οἱ εὐσεβεῖς πατέρες μας. Οἱ πλεῖστοι τούτων εἶνε σήμερον παντελῶς παρημελημένοι καὶ οὐδαμοῦ βλέπει τις ἀναδρώσκοντα τὸν καπνὸν οἰκισθῆναι θυσίας· πολλοὶ ἄλλοι εἶνε ἐτοιμόρροποι καὶ οὐδεὶς ἐπισκέπτεται αὐτούς·

„Ἐχεις δίκαιον“, εἶπεν ὁ Χαιρέας, „ἀπιστία καὶ ἀσεβεία ἀφ' ἑνός, καὶ ἡ βαναυσότερα δεισιδαιμονία ἀφ' ἑτέρου καὶ ἡ βλακωδεστέρα πρὸς τὰ θαύματα μανία. Ἀντὶ τῆς πρὸς τοὺς παλαιούς θεοὺς λατρείας πολλοί, ὅστινες αἰσθάνονται ἀκόμη τὴν ἀνάγκην τῆς θρησκείας, ἐστράφησαν πρὸς τοὺς ξένους θεοὺς, πρὸς τὰς ἀνοήτους καὶ παρηκμακυίας θρησκείας τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Αἰγύπτου, τὰς ὁποίας περιβάλλουσι μὲ νεώτερα καὶ φανταστικά ράκη, καὶ αἱ ὁποῖαι διὰ τῶν μικρολόγων μυστηρίων τῶν καὶ τῶν ἀκολάστων ἐθίμων τῶν ἐπισκοτιζοῦσι καὶ συγχέουσι τὴν ψυχὴν, καὶ ἀντὶ ν' ἀνυψώσωσι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, παρασύρουσιν αὐτὸ εἰς τὸν ἱλιγγον τῆς ἡδυπαθείας·

„Ἐχεις δίκαιον, φίλτατε Χαιρέα, δὲν ὑπάρχει πλέον παρ' ἡμῖν ἡ ἀληθινὴ εὐσεβεία, παραφορά μόνον καὶ σύγχυσις ἐπικρατεῖ, καμμία πρὸς τὰ καλὰ προτροπή, οὔτε ψυχικὴ τις ἱκανοποίησις, οὔτε ἡθικότης . . .“

„Ζῶμεν εἰς χρόνους παρακμῆς καὶ διαφθορᾶς. Φαίνεται ὅτι οἱ θεοὶ ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπόν των ἀφ' ἡμῶν, διότι ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τοὺς ἀπηνήθημεν. Ὁ ὥρατος ἐκεῖνος δεσμός, ὁ ὁποῖος συνέδεε τὴν γῆν πρὸς τοὺς οὐρανοὺς, διεκόπη.“

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀνηγέρθη ὁ Χαιρέας στενάξας, καὶ ἀφοῦ ἀπᾶς εἰ ἀφῆκε νὰ περιπλανηθῶσι τὰ βλέμματά του ἐπὶ τὴν μακρὰν καὶ διὰ λόφων περιστεμμένην ἐκείνην τοποθεσίαν, ἀπετάθη καὶ πάλιν πρὸς τὸν φίλον του μετὰ ζωηροτέρως τῶρα φωνῆς καὶ εἶπε: „Σήμερον ἀνεκαίνισα ἐκ θεμελίων τὰς γεωγραφικὰς μου γνώσεις. Σ' εὐχαριστῶ, φίλτατε Φιλόκλης, διότι μ' ἔφερες εἰς τὴν ὥραϊαν ταύτην σκοπιάν.“ Ἀνηγέρθη δὲ τότε καὶ ὁ Φιλόκλης, καὶ ἀμφότεροι ἔλαβον τὴν πρὸς τὰ ἴδια ἄγουσαν.

Ἀφοῦ δὲ προύκωρσαν ἐπὶ τινὰ χρόνον πλησίον ἀλλήλων, ἀπεδίωξε πρῶτος ὁ Χαιρέας τὰς θλιβερὰς σκέψεις, αἵτινες ἀμφοτέρους εἶχον καταλύει κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν συνομιλίαν, καὶ παρετήρησεν: „Ἀπορῶ, Φιλόκλης, πῶς κατορθοῖς μόνος καὶ ἀνεὶ οὐδεμιᾶς βοήθειας νὰ διευθύνῃς καὶ νὰ ἐπιτηρῇς τὰς τόσας ἐργασίας Σου. Δὲν εἴμεθα, φίλε μου, καὶ οἱ δύο πλέον νέοι· ἡ κόμη μας ἤρχισεν ἤδη νὰ λευκαίνεται, ἐδῶ κατὰ τοὺς κροτάφους μας, καὶ ἤρχισαν νὰ χαλαρῶνται αἱ δυνάμεις μας. Ἐγὼ τοῦλάχιστον διὰ τὸν ἑαυτόν μου ἔχω ἤδη τρεῖς ἡλικιωμένους υἱούς, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα οἱ δύο εἶνε καὶ ἐν ὥρᾳ γάμου· αὐτοὶ δύνανται βέβαια νὰ με ὑποστηρίξωσι. Ἀλλὰ Σὺ μόνον τὴν μίαν θυγατέρα Σου ἔχεις· ἡτύχσας μὲ τοὺς μακαρίτας υἱούς Σου.“

Ὁ Φιλόκλης ἀπήντησε μὲ μικρὸν στεναγμόν. „Ναί, πολὺ μικροὶ ἀπέθανον οἱ δύο υἱοί μου· ποτὲ δὲν θὰ τοὺς λησμονήσω. Ἐὰν ἀκόμη ἔζων, μεγάλη θὰ ἦσαν δι' ἐμὲ ἀνακούφισις. Δὲν εἶνε ὅμως καὶ αἱ ἀσχολίαι μου καὶ αἱ φροντίδες πάρα πολὺ μεγάλαι. Ἐχω ἀξίους δούλους καὶ ἀπελευθέρους, τοὺς ὁποίους ἐγὼ αὐτὸς προεἰλκυσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου· εἶνε πιστοὶ καὶ ἀσφαλεῖς, μερικοὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν εἶνε ἤδη οἰκεῖοι πρὸς ἐμὲ ὡς φίλοι καὶ ἄνθρωποι

τῆς ἰδιαιτέρας ἐμπιστοσύνης μου. Ὅλοι αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου διεξάγουσι τὰς ἐργασίας μου, ἕκαστος ἐν μέρος αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε τὰ πάντα βαίνουνσι κατ' εὐχὴν. Ἄλλως τε πιστεύω, ὅτι δὲν θὰ μείνω καὶ ἐπὶ μακρὸν ἀκόμη χρόνον ἀνεὶ ὑποστηρίξεως, καὶ θ' ἀποκτήσω βέβαια ἀνθρώπον οἰκειότερον πρὸς ἐμὲ ἢ οἱ δούλοι οὗτοι καὶ οἱ ἀπελευθέροι.“

„Ἐὰν ἡ Χαριτὴ Σου“, ὑπέλαβεν ὁ Χαιρέας, „δὲν εἶχε νὰ κληρονομήσῃ τόσῳ μεγάλῃν περιουσίαν, εὐκόλως θὰ εὐρισκας βέβαια ἕνα γαμβρόν, καθὼς τὸν θέλει ἡ ψυχὴ Σου. Καὶ καθὼς παρετήρησα, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μακρᾶς ἐντεῦθεν ἀπουσίας μου ἔγινε ὠραιотάτῃ κόρη καὶ εἶνε πλέον εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τῆς. Ἐθαύμασα τῷ ὄντι τὸ χαριέστατον καὶ ραδινὸν κοράσιον μὲ τοὺς ξανθοὺς ἐκείνους βοστρύχους τοῦ καὶ τοὺς γαλανοὺς, κοίλους ὀφθαλμούς τῆς. Πόσον φρόνιμος καὶ γνωστικὴ ἦτον ἡ ὁμιλία τῆς, πόσον φιλόφρων καὶ σεμνὴ συγχρόνως ἡ συμπεριφορὰ τῆς. Ἦθελον νὰ Σ' ἐρωτήσω, φίλε μου, ἀπεφάσις τίποτε ὀριστικὸν διὰ τὴν κόρην;“

Ὁ Χαιρέας δὲν ἤλθε μόνον διὰ τὰ πρόβατα καὶ τοὺς βόας εἰς τὴν Χαιρώνειαν. Ἠλπίζεν, ἂν τὰ πράγματα ἤρχοντο εὐνοϊκῶς, ν' ἀποκτήσῃ ἐδῶ καὶ μίαν νόμφην διὰ τὸν πρεσβύτερον υἱόν του· ἡ θυγάτηρ τοῦ πλουσίου φίλου του παρεῖχεν ἐλπίδας συμφορωτάτου συνοικεσίου, ὁποῖον δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ ἐπιτύχῃ τις καὶ ἀλλοχού. Ὁ Φιλόκλης δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τοῦ λίαν περιέργου ἡθους, τὸ ὁποῖον προσέλαβεν ὁ Χαιρέας ἀπευθύνων τὴν ἐρώτησιν ταύτην, μέρος τοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον εἶχε κατὰ νοῦν ὁ φίλος του, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔσπευσε νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ ἀβεβαιότητι. Ἀπεκρίθη λοιπὸν μὲ ἀποφασιστικὸν ὕφος:

„Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς θυγατρὸς μου ἀπεφάσισα ἤδη, φίλε μου, ὀριστικῶς. Εἶνε τῶρα ὥσάν νὰ ἡραβωνίσθη.“

„Καὶ ἐγὼ θέλω, Φιλόκλης, νὰ ἦμαι πάντοτε εὐλικρινῆς“, εἶπεν ὁ ἄλλος. „Πάντοτε λοιπὸν εἶχον τὴν κρυφίαν ἐλπίδα, ὅτι κατὰ τὴν τωρινὴν ἐδῶ διαμονὴν μου θὰ συνῆπτον συγγενικὸν δεσμόν μετὰ τῶν οἰκῶν μας. Αὐτὴ ἡ ὥραία ἐλπίς ἐχάθη πλέον.“

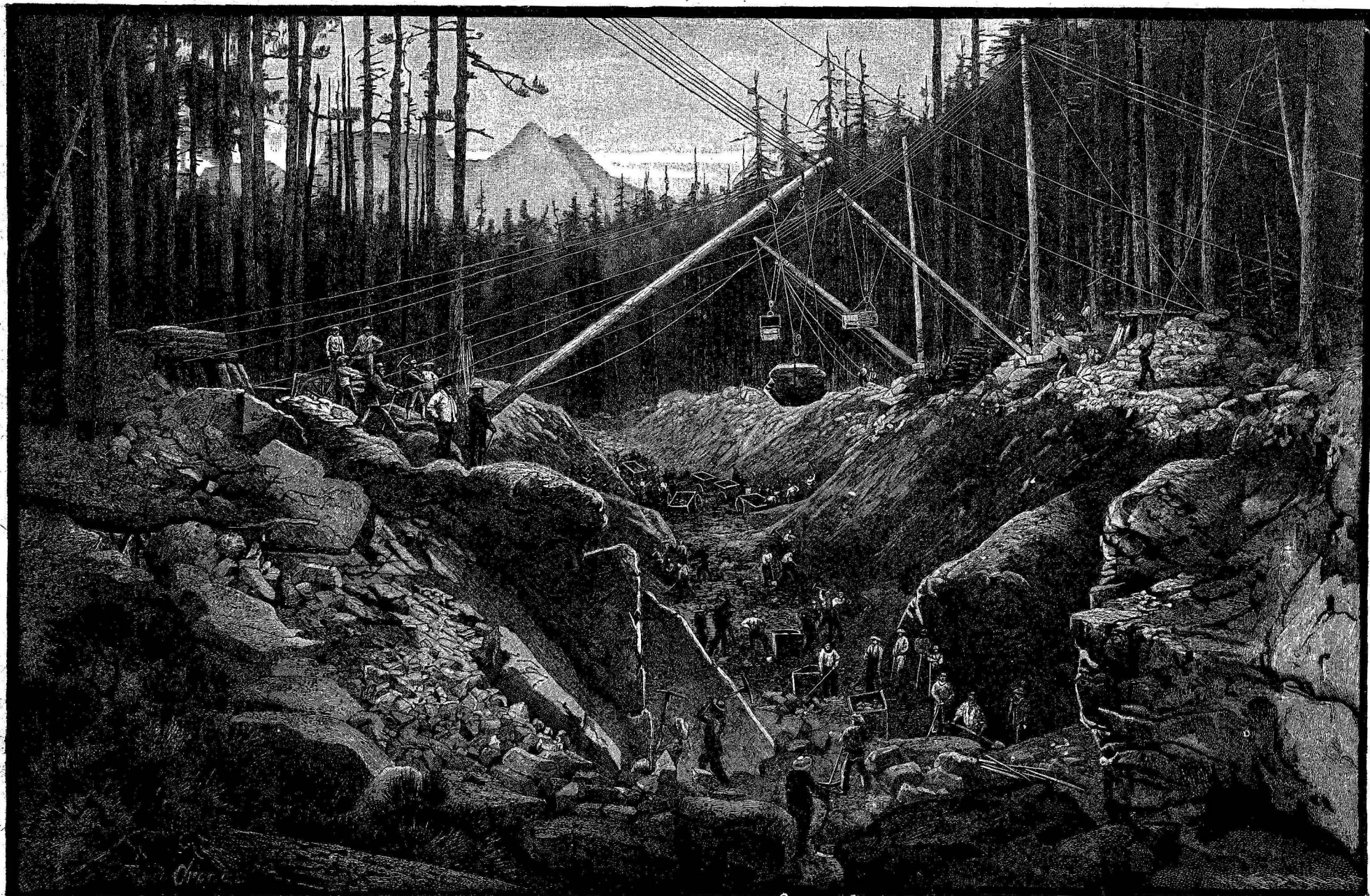
„Λυποῦμαι, φίλε μου, ἀπὸ καρδίας“, ἀπεκρίθη ὁ Φιλόκλης, „διότι ἡ ἐπιθυμία Σου δὲν εἶνε δυνατόν πλέον νὰ ἐκπληρωθῇ. Ἄν εἶχον καὶ ἄλλην θυγατέρα, κανεὶς βέβαια ἄλλος δὲν θὰ ἐγίνετο γαμβρός μου παρὰ εἰς ἐκ τῶν υἱῶν Σου. Ἀλλ' ἡ Χαριτὴ μου παρεχωρήθη ἤδη εἰς ἄλλον.“

„Καὶ μ' ἐπιτρέπεις νὰ Σ' ἐρωτήσω, εἰς ποῖον; Ὅχι βέβαια εἰς τὸν Θράσυλλον, τὸν υἱὸν τοῦ Θρασυμάχου, τὸν Ἐλατέα! Ἦκουσα ἄλλοτε τοῦλάχιστον, ὅτι αὐτὸς ἐπεδίωκε νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς Σου, καὶ ὅτι καὶ Σὺ φιλοφρόνως ἐφέρεσσο πρὸς αὐτόν. Ἐν τούτοις δὲν ἡδυγάμην πάντοτε νὰ πιστεύσω, ὅτι ἡθελὲς ποτε ἐμπιστευθῇ τὴν εὐτυχίαν τῆς θυγατρὸς Σου εἰς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ὁ πατήρ του ἀκόμη δὲν ἤξιζε πάρα πολὺ.“

„Ὅχι! αὐτὸς ὁ Θράσυλλος ποτὲ δὲν θὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα μου“, εἶπεν ὁ Φιλόκλης.

„Πολὺ χαίρω διὰ τοῦτο. Ὁ Θράσυλλος εἶνε ἀναίσχυντος καὶ ἀκόλαστος νεανίας, καὶ κυλισται μὲ ἐξώλεις ἐταίρους εἰς τὰ καπηλεῖα, καὶ πολλάκις τὸν εἶδον μεθύσμενον ἐν σταθερᾷ μεσημβρίᾳ.“

„Καὶ ἐγὼ ἤκουσα παρόμοια περὶ αὐτοῦ. Ἐχει ἐδῶ ἐν Χαιρωνείᾳ μίαν οἰκίαν καὶ κατὰ ὑπόστατικά, τὰ ὁποῖα ἐκληρονόμησε παρὰ τῆς μητρὸς του, καὶ ἐνίοτε διαμένει ἐνταῦθα·

ΣΤΡΩΣΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ ΔΑΣΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα ταύτην ἐξαμηνίαν ἔρχεται συχνὰ καὶ πκραμένει ἐπὶ μακρότερον χρόνον. Ἐδοκίμασε δὲ πολλάκις μέχρι τοῦδε νὰ προσκολληθῇ εἰς ἐμέ, ἀλλ' ἄνευ ἐπιτυχίας, ἂν καὶ ἐδῶ, ἐντὸς τῆς πόλεως, φέρεται μετὰ πολλῆς κοσμιότητος. Μίαν φορὰν μᾶς ἔστειλε καὶ δῶρα, εἰς ἐμέ καὶ εἰς τὴν θυγατέρα μου. Καὶ τὰ μὲν πρὸς ἐμὲ δῶρα ὤφειλον χάριν τῆς εὐπρεπείας νὰ τὰ δεχθῶ, ἐννοεῖται ὅμως ὅτι τὰ ἀνταπέδωκα πλουσιοπαρόχως, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὴν κόρη μου ἐπεστράφησαν πρὸς τὸν δωρητὴν. Πιστεύω τώρα νὰ ἐπείσθῃ, καὶ δὲν θὰ καυχᾶται ὅμως διὰ τοῦτο, ὅτι ἐγὼ πάρα πολὺ φιλόφρων ἐφέρθην πρὸς αὐτόν. Τὴν εἰς τὸν οἶκόν μου ὅμως εἰσοδὸν δὲν ἐπέτρεψα αὐτῷ κατ' οὐδέναν τρόπον. Δὲν εἶνε δὲ μόνον ὁ ἐκλυτός αὐτοῦ βίος ἡ αἰτία, δι' ἣν κατέσπατάλησεν ἤδη σημαντικὸν μέρος τῆς περιουσίας

του, οὐδὲ εἶνε μόνος αὐτὸς ὁ λόγος, δι' ὃν ἀντιπαθῶ πρὸς αὐτόν. Εἶνε δόλιος καὶ μοχθηρὸς ἄνθρωπος."

Ἐγὼ ἤκουσα καὶ ἄλλα πολὺ κακὰ πράγματα περὶ αὐτοῦ. Ὁ κόσμος διαδίδει, ὅτι εὐρίσκεται ἐν κρυπτῷ εἰς συνεταρισμὸν μετὰ τῶν ληστῶν καὶ αἱ χεῖρές του δὲν εἶνε καθαρὰι αἵματος."

Ἐπολλὰ πράγματα ἀκούονται περὶ αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Φιλοκλῆς, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω πάντα."

Το καλλίτερον πάντων εἶνε ὅτι δὲν θὰ γείνη, φίλε μου, γαμβρός Σου. Ἀλλ' ἐξετράπημεν ἤδη πολὺ τοῦ θέματός μας· ποῖος εἶνε λοιπὸν ὁ εὐτυχὴς μελλόνυμφος;"

Ἐγνωρίζεις βέβαια τὸν θετὸν υἱὸν μου Φυλλίδαν, τὸν υἱὸν τοῦ Χαιρωνέως Νικοδήμου;"

[ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

(ἔπεται συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ὁ Σεπτέμβριος καὶ τὸ ἔτος. — Πανοικεὶ μετανάστευσις. — Σχολεῖα καὶ βιβλία. — Ἐλευσις τῶν φοιτητῶν. — Πατρικὴ ἐπιστολὴ εἰς δύο τόνους.

1. Σεπτεμβρίου 1887.

— Διατί τὸ ἔτος ν' ἀρχίζει ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον; μοὶ ἔλεγε προχθὲς φίλος μου τις, ἐν ᾧ ἐβαδίζομεν παρὰ τὸν Κολωνόν, διερχόμενοι τὸ ἱερὸν τῶν Εὐμενίδων ἄλσος. Ποῖον βαθὺ χάσμα ἀνοίγεται μετὰ τῆς τριακοστῆς πρώτης Δεκεμβρίου καὶ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου ὥστε ἡ μία ν' ἀνήκῃ εἰς ἄλλο ἐκατοστημόριον τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἄλλη εἰς ἄλλο, ἴδιον ἔχον ὄνομα, ἰδίαν ἱστορίαν; Τί διακόπτεται μετὰ τῶν δύο τούτων ἡμερῶν; Τί λήγει τὴν μίαν ἡμέραν καὶ τί ἄρχεται τὴν ἄλλην; Τὰς ἀλλεπαλλήλους ταύτας ἐρωτήσεις διέκοψε μικρὸς ὄνος, διελθὼν τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρὰ τὴν ἀτραπὸν ἣν ἐπορευόμεθα φορτωμένοις φρύγαναν· παρηκολούθει δ' αὐτὸν νεαρὰ χωρική, ἥτις, ἀντὶ νὰ φορῇ τὰ ὑποδήματα τῆς εἰς τοὺς πόδας τῆς τὰ ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς τῆς.

— Γιατί δὲν τὰ φορεῖς, κορίτσι μου, τὰ παπούτσια σου, μόνο περπατᾷς ἔξυπόλυτη;

— Τὰ παπούτσια χαλνᾷνε, τὰ ποδιάρια δὲν χαλνᾷνε! ἀπήντησεν αὕτη ἐτοίμως.

Καὶ βεβαίως, οἱ πόδες οὔτε ἐπιδιορθώσεως οὔτε ἐμβαλλώματος ἀνάγκην ἔχουσι!

Ὁ φίλος μου, ἐμμένων εἰς τὴν ἰδέαν του, ἐξηκολούθησε:

— Τὸ ἔτος ἔπρεπε ν' ἀρχίζῃ τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου, πρὸ πάντων δι' ἡμᾶς τοὺς Ἀθηναίους. Τὰ σχολεῖα, τὰ δικαστήρια, τὰ φοιτητικὰ ξενοδοχεῖα, τὸ Πανεπιστήμιον, πάσχοντα θερινὴν νάρκην τόσον καιρὸν ἀφυπνίζονται τὸν Σεπτέμβριον καὶ ἀρχίζουν τὴν θορυβώδη ζωὴν των. Τί δὲν χωρίζει τὴν μίαν ἡμέραν ἀπὸ τὴν ἄλλην! Ἐνίοτε συνοικίαι ὀλόκληροι . . . Τὴν τριακοστὴν πρώτην Αὐγούστου κατακλινόμεθα ὑπ' ἄλλην στέγην καὶ τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου εὐρισκόμεθα μετὰ τῶν ἄλλων τοίχων. Ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ θέλωμεν ἠναγκάσθῃμεν νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ τὸ Πανεπιστημιακὸν ἔτος, τὸ ἔτος τῆς ἐνοικιάσεως, τὸ σχολικὸν ἔτος ἀρχονται, ὡς ἡ Ἰνδικτιῶν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχείου, ἀπὸ πρώτης Σεπτεμβρίου.

* * *

Ὁ φίλος μου δὲν ἔχει ἄδικον. Οὐδεὶς μὴν καθιστᾷ τὰς Ἀθήνας τόσον διαφόρους ἑαυτῶν, οὐδεὶς μὴν ἐπιβάλλει τόσον ἰδιάζοντα χαρακτῆρα ἐπὶ τοῦ ἱστοσφάνου πτολιέθρου ἡμῶν ὅσον ὁ Σεπτέμβριος.

Ποταμοὶ αἵματος ἐχύθησαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ χρώματος τούτου, καὶ ὅμως οἱ πλείστοι τῶν ἐν Ἀθήναις οἰκούντων Ἑλλήνων δὲν ἔχουσιν οὐδὲ σπιθαμὴν ἐδάφους ἰδιοκτοῦ των οὐχὶ διὰ νὰ ζήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ νὰ ταφῶσιν ἐν αὐτῷ.

Ἡμεῖς ἐνταῦθα ἀγοράζομεν τὸ δικαίωμα τοῦ ζῆν ὑπὸ στέγην. Μὴ ὄντες ἐρριζωμένοι βαθεῶς ἐν τινὶ γωνίᾳ τῆς πόλεως διὰ τῆς ἰδιοκτησίας, παρασυρόμεθα ὑπὸ τοῦ φθινοπωρινοῦ ἀνέμου τοῦ Σεπτεμβρίου εἰς ἄλλην συνοικίαν, πρὸς ἄλλον ὀρίζοντα, μετὰ τῶν ἄλλων γειτόνων, ἄλλων στεγῶν καὶ καπνοδοχῶν. Ἴσως εἰς τοῦτο μᾶς ὠθεῖ καὶ ὁ ἐν τῷ βάθει πάσης ἀνθρωπίνης καρδίας ἀγρυπνῶν πόθος τοῦ ἀγνώστου, τοῦ βελτίονος· καὶ μεταλλάσσομεν τοίχους μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ μεταλλάξωμεν ἴσως τύχην.

Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς εἰς Ἀθήνας ἐλεύσεώς μου ἀπέμεινα κατάπληκτος ὡς εἶδον τὴν πανοικεὶ ταύτην μετανάστευσιν, μεταβάλλουσιν τοὺς Ἀθηναίους εἰς νομάδας γύρτους, συστέλλοντας τὴν σκηνὴν των καὶ ἐκκινούντας ὅπως στήσωσιν αὐτὴν ἀλλαχοῦ. Τὰς πρώτας ἐκείνας ἐντυπώσεις, μὴ ἀπαμβλυνθείσας ὑπὸ τῆς συνηθείας, θὰ μεταγράψω ἐνταῦθα:

„Συστοιχίαι φορητῶν ἀμαξίων τριζόντων ὑπὸ τὸ ποικίλον βάρος, διατρέχουσι τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν διασταυρούμεναι, συγκρούμεναι.“

Ὅτι ἦτο ἐν τῷ φωτὶ ἢ ἐν τῇ σκιά, ὅτι ἐπεδεικνύετο ὑπερφάνως ἢ ἀπεκρύπτετο αἰδημόνως, τελεῖ σήμερον διὰ τῶν ὁδῶν τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ παρέλασιν, ἣν θὰ ἐπαναλάβῃ πάλιν τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον.

Ἡ αἶθουσα, ὁ κοιτῶν, τὸ μαγειρεῖον, τὸ πλυσταρεῖον, συναντώνται ὡς παλαιαὶ φίλαι· ἐδῶ κιβώτιον συγκλονεῖ τὴν κυρτὴν του ράχιν ὑπὸ τῶν συχνῶν τῆς φορητοῦ ἀμάξης ἀνατιναγμῶν· παρὲκει σκαμνίον ἀνεστραμμένον εὐρίσκεται ἐν σπαρακτικῇ στάσει, ὡσεὶ ἀνέτεινε τὰς χεῖρας ἐπικαλούμενον ἕλεος· ἡ ἐσχάρα καὶ τὸ τηγάνιον ταλαντώνται κροτοῦντα εἰς τὰ πλάγια τῆς ἀμάξης.

Ἡ περιφέρεια τοῦ παντοῖου τούτου συμφύρματος σχηματίζει ἀνόμαλον πολύγωνον, διχοποικιλλόμενον ὑπ' ἀραβουργημάτων, οὕτινος αἱ ἄνισοι καὶ ἑτεροειδὲς πλευραὶ ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς στρωμνῆς, τῆς σκάφης, τοῦ καθουρδιστηρίου τοῦ καφέ, τοῦ σαρώθρου καὶ τοῦ εὐρεθέντος ἐν τῷ κοιτῶνι τῆς Δόνας Ἰουλίας ἀντικειμένου ἀντὶ τοῦ καταζητουμένου Δὸν Ζουάν.“